

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Wstęp	15
ROZDZIAŁ I	
Wprowadzenie do badań nad administracyjnymi karami pieniężnymi	25
1. Rozbieżności terminologiczne w zakresie pojęć prawnych związanych ze stosowaniem kar przez administrację	25
2. Sankcje prawne i ich rodzaje	28
2.1. Pojęcie sankcji prawnej	28
2.2. Pojęcie sankcji administracyjnej	30
2.3. Typologia sankcji administracyjnych	34
2.3.1. Sankcje niefinansowe i finansowe	36
2.3.2. Sankcja nieważności	39
2.3.3. Sankcje dyscyplinarne	40
2.3.4. Sankcje ustrojowe, proceduralne i materialnoprawne	43
2.3.5. Sankcje fakultatywne i obligatoryjne	45
3. Pojęcie i charakterystyka administracyjnych kar pieniężnych w prawie publicznym	46
3.1. Podmioty ponoszące administracyjne kary pieniężne	57
3.2. Następstwo prawne adresatów decyzji o nałożeniu bądź wymierzeniu administracyjnej kary pieniężnej	65
3.3. Organy administracji publicznej kompetentne do stosowania administracyjnych kar pieniężnych	69
4. Pojęcie odpowiedzialności i jej rodzaje	70
4.1. Pojęcie odpowiedzialności w naukach społecznych	70
4.2. Pojęcie i istota odpowiedzialności prawnej w teorii prawa	76
4.3. Odpowiedzialność za delikty administracyjne	81
4.4. Bezprawność jako przesłanka powstania odpowiedzialności zagrożonej administracyjną karą pieniężną	88
5. Pojęcie deliktu administracyjnego	90
6. Podsumowanie	95

ROZDZIAŁ II

Proces kształtowania się regulacji prawnych dotyczących stosowania przez administrację kar finansowych	96
1. Kształtowanie się administracyjnego systemu karania w prawie polskim	96
1.1. Kary finansowe za naruszenie prawa administracyjnego od czasów najdawniejszych do wybuchu II wojny światowej	99
1.2. Kary finansowe za naruszenie prawa administracyjnego w okresie Polski Ludowej	108
1.3. Kary finansowe za naruszenia prawa administracyjnego po okresie przemian demokratycznych w Polsce	117
1.4. Wzrost państwa administracyjnego w XXI wieku – kierunki rozwoju ustawodawstwa polskiego w zakresie karania administracyjnego	120
2. Regulacja zasad stosowania administracyjnych kar pieniężnych w <i>k.p.a.</i>	134
3. Instrumenty finansowe podobne do administracyjnych kar pieniężnych	143
3.1. Grzywna w celu przymuszenia w postępowaniu egzekucyjnym	144
3.2. Opłaty administracyjne	147
4. Karanie przez administrację jako forma efektywnego zapewniania wykonywania prawa Unii Europejskiej	154
5. Podsumowanie	159

ROZDZIAŁ III

Aksjologia i funkcje administracyjnych kar pieniężnych oraz charakterystyka norm prawnych stanowiących delikty administracyjne i administracyjne kary pieniężne	161
1. Aksjologia i funkcje administracyjnych kar pieniężnych	161
1.1. Aksjologia administracyjnych kar pieniężnych	161
1.2. Funkcje administracyjnych kar pieniężnych	163
1.2.1. Funkcja prewencyjna administracyjnych kar pieniężnych	168
1.2.2. Funkcja represyjna administracyjnych kar pieniężnych	172
1.2.3. Funkcja restytucyjna administracyjnych kar pieniężnych	178
1.2.4. Funkcja ochronna (zabezpieczająca, gwarancyjna, afirmacyjna) administracyjnych kar pieniężnych	179
1.2.5. Funkcja ekonomiczna (finansowa) administracyjnych kar pieniężnych	180
2. Charakterystyka norm prawnych stanowiących delikty administracyjne i administracyjne kary pieniężne	181
2.1. Dwie koncepcje budowy normy prawnej ze względu na sankcje	181
2.2. Sposoby redakcji norm prawnych stanowiących delikt administracyjny i administracyjne kary pieniężne	183
2.3. Normatywne sposoby określania wysokości administracyjnych kar pieniężnych	189
3. Waluta administracyjnych kar pieniężnych	196

4. Odsetki od zaległych administracyjnych kar pieniężnych	197
5. Wyłączność ustawy w stanowieniu deliktów administracyjnych oraz kar pieniężnych	201
6. Podsumowanie	208

ROZDZIAŁ IV

Zasady ponoszenia odpowiedzialności z tytułu deliktów zagrożonych administracyjnymi karami pieniężnymi	210
1. Ogólne zasady ponoszenia odpowiedzialności administracyjnej za delikty zagrożone administracyjnymi karami pieniężnymi	210
1.1. Odpowiedzialność typu absolutnego	213
1.2. Odpowiedzialność typu <i>strict liability</i>	216
1.3. Odstąpienie od wymierzenia administracyjnych kar pieniężnych jako przesłanka łagodzenia odpowiedzialności obiektywnej	220
1.4. Błąd co do prawa	223
1.5. Niepoczytalność	227
1.6. Stan wyższej konieczności	228
2. Okoliczności łagodzące i zaostrzające wymiar administracyjnych kar pieniężnych	231
2.1. Waga i okoliczności naruszenia prawa	232
2.2. Dotychczasowe zachowanie ukaranego (częstotliwość niedopełnienia obowiązku, naruszenie zakazu tego samego rodzaju co niedopełnienie obowiązku albo naruszenie zakazu)	234
2.3. Uprzednie ukaranie za to samo zachowanie	237
2.4. Stopień przyczynienia się podmiotu, na który nakładana jest kara, do powstania naruszenia	238
2.5. Wysokość osiągniętej korzyści lub straty, której strona uniknęła	238
2.6. Warunki osobiste strony	239
2.7. Dobrowolne działanie w celu uniknięcia skutków naruszenia prawa	242
3. Zasada proporcjonalności i adekwatności administracyjnych kar pieniężnych	243
4. Problematyka zagadnień intertemporalnych na gruncie administracyjnych kar pieniężnych	250
5. Problematyka przedawnienia stosowania i egzekwowania administracyjnych kar pieniężnych	257
6. Dyskrecjonalność w procesie stosowania administracyjnych kar pieniężnych	264
7. Zbieg odpowiedzialności	270
7.1. Multiplikacja administracyjnych kar pieniężnych	271
7.2. Zasada <i>ne bis in idem</i> w kontekście odpowiedzialności karnej i administracyjnej	273
8. Podsumowanie	282

ROZDZIAŁ V

Skuteczność prawa a efektywność administracyjnych kar pieniężnych	284
1. Administracyjne kary pieniężne jako przejaw przymusu państwowego	284
2. Skuteczność i efektywność jako uzasadnienie dla stosowania administracyjnych kar pieniężnych	288
3. Ulgi w spłacie administracyjnych kar pieniężnych a ich skuteczność	297
3.1. Odroczenie terminu zapłaty administracyjnych kar pieniężnych	300
3.2. Rozłożenie na raty administracyjnych kar pieniężnych	305
3.3. Umorzenie administracyjnych kar pieniężnych	307
3.4. Zawieszenie wykonania administracyjnych kar pieniężnych	310
4. Ubezpieczenia od odpowiedzialności zagrożonej administracyjnymi karami pieniężnymi	312
5. Podsumowanie	313

ROZDZIAŁ VI

Problematyka gwarancji proceduralnych w stosowaniu administracyjnych kar pieniężnych	315
1. Gwarancje i zasady proceduralne stosowane w sprawach o nałożenie bądź wymierzenie administracyjnych kar pieniężnych	315
2. Zasady rzetelnego i sprawiedliwego postępowania administracyjnego w sprawach o nałożenie bądź wymierzenie administracyjnych kar pieniężnych	326
2.1. Zasady: domniemania niewinności i rozstrzygania wątpliwości prawnych na korzyść ukaranego	330
2.2. Prawo do poinformowania o istocie i przyczynie wszczęcia postępowania w języku zrozumiałym dla sprawcy	334
2.3. Prawo do wysłuchania	338
2.4. Prawo do obrony	339
2.5. Prawo do sądu oraz do rozsądnego czasu rozpoznania sprawy	342
3. Rodzaje rozstrzygnięć o nałożeniu bądź wymierzeniu administracyjnych kar pieniężnych	348
4. Ciężar dowodu	352
5. Podsumowanie	355
Zakończenie	358
Bibliografia	365
Administrative financial sanctions. A study in material and procedural administrative law (summary)	411